

Wymagania edukacyjne z muzyki dla klasy 5a

Przy określaniu poziomu nabytych umiejętności i stopnia opanowania wiadomości przewidzianych w programie nauczania uwzględnia się:

- poziom uzdolnień i indywidualne możliwości ucznia,
- jego wysiłek wkładany w wywiązywanie się z powierzonych zadań,
- aktywność i zaangażowanie w czasie zajęć,
- uzyskany poziom umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej i wiadomości z zasad muzyki oraz historii muzyki,
- rozwijanie własnych umiejętności i zainteresowań muzycznych,
- podejmowanie dodatkowych zadań,
- włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- postawę wobec wytworów sztuki i dóbr kultury.

Elementy oceniane:

1. Umiejętności praktyczne:

• **śpiew** – sprawdzenie stopnia opanowania utworów wokalnych: śpiewanie piosenek, pieśni, przyśpiewek ludowych lub ich fragmentów w zespole klasowym, w małej grupie lub solo

Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokálną,
- i) ogólny wyraz artystyczny.
- j) znajomość tekstu utworu

• **gra na instrumentach** - sprawdzenie stopnia opanowania utworu instrumentalnego:
- zagranie utworu lub jego fragmentu na dzwonkach lub flecie podłużnym,

- zagranie akompaniamentu rytmicznego na instrumencie perkusyjnym,
- zagranie w zespole odpowiedniej partii instrumentalnej utworu,

Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

• **taniec, ruch przy muzyce** – sprawdzenie stopnia opanowania kroków i figur

tanecznych wybranych tańców narodowych, ludowych, towarzyskich:

- tańczenie solo,
- tańczenie z partnerem,
- tańczenie w zespole układu choreograficznego wybranego tańca,

• **percepcja muzyki:**

- umiejętność aktywnego słuchania muzyki,
- umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków i poszukiwania własnych rozwiązań,

Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń, podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach

• **tworzenie muzyki**- twórczość muzyczna i ruchowa, które kształtują predyspozycje i zdolności oraz wpływają na rozwój muzyczny, umiejętność współpracy w grupie.

Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową rytmizację tekstów,
- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,

- d) umiejętność umuzycznienia tekstów,
- e) tworzenia akompaniamentów.

2. Wiedza z zakresu kultury muzycznej:

- pisemne testy wiadomości uczniów (obejmują zazwyczaj jeden zakres tematyczny)
- muzyczne ćwiczenia, quizy, zagadki,
- wypowiedzi: na temat słuchanych utworów, twórczości kompozytorów, głównych osiągnięć epoki muzycznej, wybrany temat związany z muzyką,
- przygotowanie materiałów do lekcji na określony temat.

3. **Aktywność na zajęciach:** oceniane jest czynne uczestnictwo ucznia podczas zajęć w rozwiązywaniu zadań, zbiorowej dyskusji, itp.

4. Praca domowa: oceniana jest praca pisemna, ustna lub zadanie praktyczne zlecone przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania, a często jego wiedza i umiejętności wykraczają poza poziom wymagań; Uczeń:
- zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji, a nabytymi wiadomościami i umiejętnościami posługuje się w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
- potrafi grać na flecie lub dzwonkach chromatycznych melodie i utwory opracowywane na lekcji oraz inne melodie,
- jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany na lekcjach muzyki,
- umie śpiewać piosenki opracowywane na lekcji, oraz poszerza swój repertuar o inne utwory, śpiewa indywidualnie i w grupie prawidłowo pod względem intonacyjnym z poprawną dykcją
- rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy;
- reprezentuje szkołę podczas konkursów muzycznych, festiwali – osiąga sukcesy w konkursach, przeglądach
- aktywnie uczestniczy w wydarzeniach muzycznych w klasie i w szkole (chór, zespół muzyczny)
- zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe
- potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy muzyczne
- zna sylwetki i charakteryzuje twórczość słynnych kompozytorów

- tworzy własne kompozycje rytmiczne i melodyczne
- swobodnie wykazuje się terminologią muzyczną,
- bezbłędnie rozpoznaje różne utwory muzyczne
- rozpoznaje dźwięk poszczególnych instrumentów muzycznych, dyskutuje na tematy związane z muzyką
- ma udokumentowane czynne uczestnictwo w kulturze (udział w koncertach, czytanie literatury i orientacja w aktualnych wydarzeniach kulturalnych).

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych do większości melodii przewidzianych w programie nauczania;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania, śpiewa indywidualnie i w grupie prawidłowo pod względem intonacyjnym , z poprawną dykcją,
- odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.
- rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów,
- gra na wybranych instrumentach(flet, instrumenty perkusyjne)
- tworzy własne kompozycje muzyczne,
- wykazuje dużą aktywność podczas zabaw i ćwiczeń muzycznych,
- pracuje samodzielnie, jest zaangażowany i troszczy się o swój rozwój, jest zawsze starannie przygotowany do zajęć.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zaakompaniować do kilku melodii przewidzianych w programie nauczania na instrumencie;

- umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym, śpiewa w grupie z właściwą postawą śpiewaczą
 - odrabia prace domowe;
 - jest uważnym słuchaczem na lekcji.
 - zna sylwetki omawianych kompozytorów,
 - rozpoznaje charakterystyczne fragmenty wysłuchanych wcześniej utworów,
 - gra na flecie lub dzwonek chromatycznych fragmenty opracowywanych utworów
 - próbuje tworzyć własne kompozycje rytmiczne,
 - wykazuje dużą aktywność podczas ćwiczeń i zabaw muzycznych.
- jest przygotowany do zajęć, choć zdarza mu się sporadycznie nieprzygotowanie,
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
 - zazwyczaj pracuje samodzielnie, a trudności pokonuje przy pomocy nauczyciela.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela
- potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych niektóre melodie przewidziane w programie nauczania
- umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania, śpiewa w grupie
- odrabia prace domowe;
- potrafi się skupić podczas słuchania prezentacji muzycznych.
- rozpoznaje melodie najpopularniejszych utworów,
- rozpoznaje brzmienie podstawowych instrumentów,
- gra proste melodie na instrumentach szkolnych,
- aktywnie uczestniczy w grach i zabawach muzycznych.
- niechętnie podejmuje się samodzielnych zadań muzycznych
- ma trudności z realizacją ćwiczeń.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela;

- potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania
- umie zaśpiewać z akompaniamentem najprostsze piosenki przewidziane w programie nauczania, śpiewa w grupie,
- nie przeszkadza innym słuchaczom podczas prezentacji muzycznych,
- wymienia grupy instrumentów,
- podejmuje ćwiczenia oraz uczestniczy w zabawach muzycznych,
- nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć, chociaż jest bierny,
- wykazuje niewielkie zainteresowanie przedmiotem.
- odrabia proste prace domowe;
- prowadzi niestarannie zeszyt przedmiotowy

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie jest w stanie wykonać prostych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela;
- ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiegokolwiek piosenki;
- jest pasywny na lekcjach, nie uważa;
- nie odrabia prac domowych;
- nie wykazuje żadnych chęci nauczania się czegokolwiek, nadrobienia braków, poprawienia ocen.
- nie bierze czynnego udziału w zajęciach. lekceważy przedmiot
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

Ocena niedostateczna nie jest wynikiem braku możliwości i uzdolnień muzycznych ucznia, ale wynika z jego całkowitej niechęci do realizacji zadań edukacyjnych i lekceważącego stosunku do przedmiotu, mimo usilnych starań nauczyciela

Zakres wiadomości ocenianych w klasie V:

1. Rodzaje muzyki (tzw. klasyczna, ludowa, popularna), oraz jej funkcji (rytualno – obrzędowa, sygnalizacyjna, rozrywkowa).
2. Elementy muzyki: rytm, melodia, tempo, dynamika, artykulacja, harmonia, barwa.
3. Wielogłosowość (ćwiczenia w kanonie np.: gamy, współbrzmiące interwały i trójdźwięki do dwóch znaków chromatycznych)

4. Tańce dawne i współczesne: opanowanie kroków pawany, samby, czaczy, rock and rolla.
5. Rytm polskich tańców narodowych w artystycznych opracowaniach.
6. Duże formy sceniczne:: opera, balet, twórcy.
7. Wariacje: opracowywanie wariantów tematu.
8. Muzyka ilustracyjna i programowa: orkiestra symfoniczna, dyrygent, partytura, batuta, strojenie instrumentów.
9. Instrumenty dęte drewniane i dęte blaszane: budowa, brzmienie, zasady działania, zastosowanie.
10. Sylwetki wybitnych muzyków – wykonawców (kompozytorzy, wokaliści, instrumentalisci, dyrygenci)

Wymagania edukacyjne z muzyki dla klasy 5b

Przy określaniu poziomu nabytych umiejętności i stopnia opanowania wiadomości przewidzianych w programie nauczania uwzględnia się:

- poziom uzdolnień i indywidualne możliwości ucznia,
- jego wysiłek wkładany w wywiązywanie się z powierzonych zadań,
- aktywność i zaangażowanie w czasie zajęć,
- uzyskany poziom umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej i wiadomości z zasad muzyki oraz historii muzyki,
- rozwijanie własnych umiejętności i zainteresowań muzycznych,
- podejmowanie dodatkowych zadań,
- włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- postawę wobec wytworów sztuki i dóbr kultury.

Elementy oceniane:

1. Umiejętności praktyczne:

• **śpiew** – sprawdzenie stopnia opanowania utworów wokalnych: śpiewanie piosenek, pieśni, przyśpiewek ludowych lub ich fragmentów w zespole klasowym, w małej grupie lub solo

Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokálną,
- i) ogólny wyraz artystyczny.
- j) znajomość tekstu utworu

• **gra na instrumentach** - sprawdzenie stopnia opanowania utworu instrumentalnego:
- zagranie utworu lub jego fragmentu na dzwoneczkach lub flecie podłużnym,

- zagranie akompaniamentu rytmicznego na instrumencie perkusyjnym,
- zagranie w zespole odpowiedniej partii instrumentalnej utworu,

Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

• **taniec, ruch przy muzyce** – sprawdzenie stopnia opanowania kroków i figur

tanecznych wybranych tańców narodowych, ludowych, towarzyskich:

- tańczenie solo,
- tańczenie z partnerem,
- tańczenie w zespole układu choreograficznego wybranego tańca,

• **percepcja muzyki:**

- umiejętność aktywnego słuchania muzyki,
- umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków i poszukiwania własnych rozwiązań,

Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń, podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach

• **tworzenie muzyki**- twórczość muzyczna i ruchowa, które kształtują predyspozycje i zdolności oraz wpływają na rozwój muzyczny, umiejętność współpracy w grupie.

Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową rytmizację tekstów,
- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,

- d) umiejętność umuzycznienia tekstów,
- e) tworzenia akompaniamentów.

2. Wiedza z zakresu kultury muzycznej:

- pisemne testy wiadomości uczniów (obejmują zazwyczaj jeden zakres tematyczny)
- muzyczne ćwiczenia, quizy, zagadki,
- wypowiedzi: na temat słuchanych utworów, twórczości kompozytorów, głównych osiągnięć epoki muzycznej, wybrany temat związany z muzyką,
- przygotowanie materiałów do lekcji na określony temat.

3. **Aktywność na zajęciach:** oceniane jest czynne uczestnictwo ucznia podczas zajęć w rozwiązywaniu zadań, zbiorowej dyskusji, itp.

4. Praca domowa: oceniana jest praca pisemna, ustna lub zadanie praktyczne zlecone przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania, a często jego wiedza i umiejętności wykraczają poza poziom wymagań;
- Uczeń:

- zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji, a nabytymi wiadomościami i umiejętnościami posługuje się w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych
- potrafi grać na flecie lub dzwonkach chromatycznych melodie i utwory opracowywane na lekcji oraz inne melodie,
- jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany na lekcjach muzyki,
- umie śpiewać piosenki opracowywane na lekcji, oraz poszerza swój repertuar o inne utwory, śpiewa indywidualnie i w grupie prawidłowo pod względem intonacyjnym z poprawną dykcją
- rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy;
- reprezentuje szkołę podczas konkursów muzycznych, festiwali – osiąga sukcesy w konkursach, przeglądach
- aktywnie uczestniczy w wydarzeniach muzycznych w klasie i w szkole (chór, zespół muzyczny)
- zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe
- potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy muzyczne

- zna sylwetki i charakteryzuje twórczość słynnych kompozytorów
- tworzy własne kompozycje rytmiczne i melodyczne
- swobodnie wykazuje się terminologią muzyczną,
- bezbłędnie rozpoznaje różne utwory muzyczne
- rozpoznaje dźwięk poszczególnych instrumentów muzycznych, dyskutuje na tematy związane z muzyką
- ma udokumentowane czynne uczestnictwo w kulturze (udział w koncertach, czytanie literatury i orientacja w aktualnych wydarzeniach kulturalnych).

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych do większości melodii przewidzianych w programie nauczania;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania, śpiewa indywidualnie i w grupie prawidłowo pod względem intonacyjnym , z poprawną dykcją,
- odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.
- rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów,
- gra na wybranych instrumentach(flet, instrumenty perkusyjne)
- tworzy własne kompozycje muzyczne,
- wykazuje dużą aktywność podczas zabaw i ćwiczeń muzycznych,
- pracuje samodzielnie, jest zaangażowany i troszczy się o swój rozwój, jest zawsze starannie przygotowany do zajęć.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zaakompaniować do kilku melodii przewidzianych w programie nauczania na instrumencie;

- umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym, śpiewa w grupie z właściwą postawą śpiewaczą
 - odrabia prace domowe;
 - jest uważnym słuchaczem na lekcji.
 - zna sylwetki omawianych kompozytorów,
 - rozpoznaje charakterystyczne fragmenty wysłuchanych wcześniej utworów,
 - gra na flecie lub dzwonek chromatycznych fragmenty opracowywanych utworów
 - próbuje tworzyć własne kompozycje rytmiczne,
 - wykazuje dużą aktywność podczas ćwiczeń i zabaw muzycznych.
- jest przygotowany do zajęć, choć zdarza mu się sporadycznie nieprzygotowanie,
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
 - zazwyczaj pracuje samodzielnie, a trudności pokonuje przy pomocy nauczyciela.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela
- potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych niektóre melodie przewidziane w programie nauczania
- umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania, śpiewa w grupie
- odrabia prace domowe;
- potrafi się skupić podczas słuchania prezentacji muzycznych.
- rozpoznaje melodie najpopularniejszych utworów,
- rozpoznaje brzmienie podstawowych instrumentów,
- gra proste melodie na instrumentach szkolnych,
- aktywnie uczestniczy w grach i zabawach muzycznych.
- niechętnie podejmuje się samodzielnych zadań muzycznych
- ma trudności z realizacją ćwiczeń.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela;

- potrafi zaakompaniować na instrumentach perkusyjnych najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania
- umie zaśpiewać z akompaniamentem najprostsze piosenki przewidziane w programie nauczania, śpiewa w grupie,
- nie przeszkadza innym słuchaczom podczas prezentacji muzycznych,
- wymienia grupy instrumentów,
- podejmuje ćwiczenia oraz uczestniczy w zabawach muzycznych,
- nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć, chociaż jest bierny,
- wykazuje niewielkie zainteresowanie przedmiotem.
- odrabia proste prace domowe;
- prowadzi niestarannie zeszyt przedmiotowy

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie jest w stanie wykonać prostych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela;
- ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiegokolwiek piosenki;
- jest pasywny na lekcjach, nie uważa;
- nie odrabia prac domowych;
- nie wykazuje żadnych chęci nauczania się czegokolwiek, nadrobienia braków, poprawienia ocen.
- nie bierze czynnego udziału w zajęciach. lekceważy przedmiot
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

Ocena niedostateczna nie jest wynikiem braku możliwości i uzdolnień muzycznych ucznia, ale wynika z jego całkowitej niechęci do realizacji zadań edukacyjnych i lekceważącego stosunku do przedmiotu, mimo usilnych starań nauczyciela

Zakres wiadomości ocenianych w klasie V:

1. Rodzaje muzyki (tzw. klasyczna, ludowa, popularna), oraz jej funkcji (rytualno – obrzędowa, sygnalizacyjna, rozrywkowa).
2. Elementy muzyki: rytm, melodia, tempo, dynamika, artykulacja, harmonia, barwa.
3. Wielogłosowość (ćwiczenia w kanonie np.: gamy, współbrzące interwały i trójdźwięki do dwóch znaków chromatycznych)

4. Tańce dawne i współczesne: opanowanie kroków pawany, samby, czaczy, rock and rolla.
5. Rytm polskich tańców narodowych w artystycznych opracowaniach.
6. Duże formy sceniczne:: opera, balet, twórcy.
7. Wariacje: opracowywanie wariantów tematu.
8. Muzyka ilustracyjna i programowa: orkiestra symfoniczna, dyrygent, partytura, batuta, strojenie instrumentów.
9. Instrumenty dęte drewniane i dęte blaszane: budowa, brzmienie, zasady działania, zastosowanie.
10. Sylwetki wybitnych muzyków – wykonawców (kompozytorzy, wokaliści, instrumentalisci, dyrygenci)